

มุมมองสิทธิ

ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๖
มิถุนายน ๒๕๕๗

สารบัญ

๑

กสม. ร่วมกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เปิดศูนย์ประสานงานสิทธิมนุษยชนแห่งแรกในจังหวัดชายแดนภาคใต้

๒

มุมสะท้อน

๓

กสม. ร่วมงานเทศกาลภาพยนตร์ผู้ลี้ภัย ครั้งที่ ๔

๔

กิจกรรม

๕

กสม. เยี่ยมผู้ถูกกักตัวตามกฎอัยการศึก

๖

กสม. จัดสัมมนา “ไทยที่ทุกฝั่งผู้พลัดถิ่นภัยสงคราม ผู้แสวงหาที่ลี้ภัย”

๗

บรรยายพิเศษเรื่อง “บทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ”

๘

มติ กสม. ขีดเส้นมหาวิทยาลัยไม่อนุญาตให้นักศึกษาที่มีเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิดแต่งกายตามเพศที่ตนเลือกเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

กสม. ร่วมกับ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เปิดศูนย์ประสานงานสิทธิมนุษยชน แห่งแรกในจังหวัดชายแดนภาคใต้

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย

เมื่อวันอังคารที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ร่วมกับ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มอ.) วิทยาเขตปัตตานี จัดพิธีเปิดอาคารเรียนและบริหารคณะรัฐศาสตร์ ณ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และแถลงข่าวเปิดศูนย์ประสานงานสิทธิมนุษยชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดย ศาสตราจารย์ ดร. อมรา พงศาพิชญ์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานอนุกรรมการปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านสิทธิมนุษยชน และนายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมในพิธีดังกล่าวด้วย

ศาสตราจารย์ ดร. อมรา พงศาพิชญ์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้กล่าวในงานแถลงข่าวเปิดศูนย์ประสานงานสิทธิมนุษยชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยได้กำหนดให้เป็นพื้นที่สำคัญในยุทธศาสตร์ของ กสม. ที่จะดำเนินการ รวมทั้งได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ขึ้น โดยมีหน้าที่หลักสำคัญในการตรวจสอบการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน โกล่เกลี่ยเพื่อให้คู่กรณีทำความเข้าใจความตกลงในการประนีประนอมหรือระงับข้อพิพาท แก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน

จดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” ฉบับนี้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินำเสนอภารกิจสำคัญในการส่งเสริม ปกป้องและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในมิติต่างๆ เริ่มต้นด้วยการเปิดศูนย์ประสานงานสิทธิมนุษยชนแห่งแรกในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มอ.) การติดตามสถานการณ์ทางการเมือง การเข้าเยี่ยมและประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ผู้ถูกกักตัวตามประกาศกฎอัยการศึก การจัดเวทีสัมมนาเพื่อนำเสนอปัญหาการเข้าถึงสิทธิของผู้แสวงหาที่ลี้ภัย และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างภาคประชาสังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปิดท้ายด้วยการพิจารณาคำร้องขอความเป็นธรรมของนักศึกษาที่มีเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด กรณีมหาวิทยาลัยไม่อนุญาตให้แต่งกายตามเพศที่ตนเลือกในการเข้าร่วมพิธีพระราชทานปริญญาบัตร รวมทั้งนำเสนอภารกิจอื่นๆ ให้ติดตาม โดยสามารถอ่านรายละเอียดได้ในฉบับ

สถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชน
ในสังคมไทยยังคงมีปรากฏให้เห็นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะพยายามทำหน้าที่อย่างถึงที่สุด เพื่อให้สังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ตามความปรารถนาของคนไทยทุกคน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รวมทั้งเสนอแนะนโยบายและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับต่อรัฐสภา หรือคณะรัฐมนตรี และประสานงานเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและระบบการชดเชย การเยียวยาและนโยบายด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่ออำนวยความยุติธรรม

นอกจากนี้ การทำงานของ กสม. ได้เน้นความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากประชาชนในพื้นที่ โดยได้มีการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ซึ่งเป็นบุคลากรในพื้นที่เพื่อทำหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนกรณีที่มี

การกระทำหรือการละเลยการกระทำ อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ช่วยเหลือ การตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริง เบื้องต้นเกี่ยวกับการกระทำหรือการละเลย การกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตามที่มีผู้ร้องเรียนหรือปรากฏเหตุการณ์ ขึ้นใน ๓ จังหวัดดังกล่าว เพื่อเสนอต่อ คณะอนุกรรมการ หรือ กสม. รวมทั้ง

มุมมองสิทธิ

ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๖
มิถุนายน ๒๕๕๗

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

ประธานกรรมการ : ศาสตราจารย์ ดร. อมรา พงศาพิชญ์
กรรมการ : นายแท้งจิร ศิริพานิช

นายนิรันดร์ พิทักษ์วัชร

นายปริญญา ศิริสารการ

นายไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์

พลตำรวจเอก วันชัย ศรีนวนนัต

นางวิสา เบญจมาภินันท์

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เลขาธิการ : นายชาติชาย สุธงศาธรรมิกราช

รองเลขาธิการ : นายวิโรจน์ วีระวิทย์

: นายชรรค์ชัย คงเสน่ห์

: นางกิมมีย์ ศรีประเสริฐ

“มุมมองสิทธิ” เป็นจดหมายข่าวของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดทำเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การนำข้อความหรือเรื่องราวบางส่วน หรือทั้งหมด ไปเผยแพร่โปรดอ้างถึงแหล่งข้อมูล ขอเชิญผู้สนใจส่งความคิดเห็น และบทความเพื่อเผยแพร่ข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ เรื่องที่ได้รับการพิจารณาลงพิมพ์ ขอสงวนสิทธิ์ในการปรับปรุงข้อความ เพื่อความเหมาะสมในการจัดพิมพ์

บทความ/ข้อความ หรือความคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏอยู่ในจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

เน้นการสร้างการเข้าใจระหว่างประชาชนกับประชาชน ระหว่างภาครัฐกับประชาชน ซึ่งที่ผ่านมาสามารถดำเนินการได้ผลในระดับหนึ่ง ขณะนี้ กสม. ได้เปิดศูนย์ประสานงานสิทธิมนุษยชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ขึ้น เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้ประชาชนในระดับพื้นที่เข้าถึงได้โดยเร็วซึ่งนับเป็นหน่วยงานในภูมิภาคแห่งแรกของ กสม. โดยคาดหวังว่าการเปิดศูนย์ประสานงานสิทธิมนุษยชน และการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จะเป็นกลไกสำคัญที่ประชาชนในพื้นที่สามารถเข้าถึง และเป็นการมอบการบริการแก่ประชาชนเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างแท้จริง.

กสม. ร่วมงานเทศกาลภาพยนตร์ผู้ลี้ภัย ครั้งที่ ๔

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย

สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR : United Nations High Commissioner for Refugees) และโรงภาพยนตร์ เอส เอฟ เวิลด์ ซีเนม่า จัดงาน “เทศกาลภาพยนตร์ผู้ลี้ภัย ครั้งที่ ๔ (Refugee Film Festival 4th)” คัดสรร ๖ ภาพยนตร์คุณภาพเยี่ยมที่สะท้อนถึงชีวิตความเจ็บปวดจากการพลัดพรากจากครอบครัว และคนรัก และการเอาชนะอุปสรรค เปิดฉายให้ชมฟรีพร้อมบทบรรยายอังกฤษ หรือภาษาไทยทุกเรื่องทุกวันรอบ ในวันที่ ๑๙ - ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ ที่โรงภาพยนตร์ เอส เอฟ เวิลด์ ซีเนม่า ศูนย์การค้าเซ็นทรัล เวิลด์ ทั้งนี้ได้มีกิจกรรมเปิดเทศกาลดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ ที่ผ่านมา โดย ศาสตราจารย์ ดร. อมรา พงศาพิชญ์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมงาน

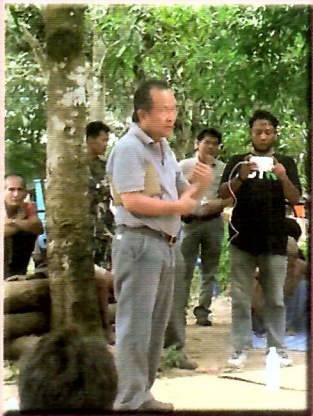
- Reel time : Banished Kids ชีวิตเด็ก ๆ ชาวฟิลิปปินส์ที่มีบรรพบุรุษย้ายถิ่นฐานไปยังประเทศมาเลเซียเพื่อลี้ภัยจากความขัดแย้ง พวกเขาไม่มีเอกสารใด ๆ ที่ระบุตัวตน สารคดีที่แผ่ชะตากรรมของเด็กไร้สัญชาติในสถานที่ที่พวกเขาเรียกว่าบ้าน

- Life in foreign land : Burmese in Japan ชีวิตของชายหนุ่มพม่าต้องขอลี้ภัยที่ประเทศญี่ปุ่น จากบ้านที่ตนเองรัก และต้องปรับตัวในประเทศที่แตกต่างจากบ้านเกิดโดยสิ้นเชิง
- Monsieur Lazhar Bachir Lazhar ชายวัยกลางคนจากอัลจีเรีย เป็นคุณครูคนใหม่ของเด็กนักเรียนในมอลทรีล แต่ทำไมเขาต้องมาสอนหนังสือที่นี่
- New Walls – Women Refugees in Eastern Europe หญิงผู้ลี้ภัย ๖ คนจากประเทศต่าง ๆ มาถึงยุโรปตะวันออกเพื่อแสวงหาความคุ้มครองสารคดีที่เปิดเผยความพยายามของพวกเขในการสร้างชีวิตใหม่
- Exit Amadou ชายหนุ่มร็อตที่จะได้รับสถานะผู้ลี้ภัย เขาเติบโตขึ้นมากับชุมชนท้องถิ่นของเนเธอร์แลนด์ และกำลังจบการศึกษา แต่แล้วกลับถูกบังคับให้ออกนอกประเทศ
- Europe trap Zakereh ผู้ลี้ภัยสงครามจากอัฟกานิสถานกับลูกชายของเธอหลังจากที่ต้องพักพิงอยู่ในอิหร่านอย่างผิดกฎหมายเป็นเวลา ๑๕ ปี เธอตัดสินใจเดินทางไปประเทศกรีซแต่ได้พลัดหลงกับลูกชายของเธอที่สนามบิน จากนั้นเธอได้เดินทางไปสเปน แม้ว่าจะได้รับการช่วยเหลือเป็นผู้ลี้ภัย แต่ต้องใช้ชีวิตอย่างโดดเดี่ยว รวมถึงโอกาสที่จะได้เห็นลูกชายของเธอมีโอกาสหรือไม่

ข้าราชการ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นำพวงมาลาถวายราชสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ เนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายพระพรสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระบรมราชานุสาวรีย์ เชียงสะพานพระราม ๘ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

นายแพทย์ธีรพันธุ์ พัทธกิจวัชร กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมคณะกรรมการด้านที่ดินและป่า ลงพื้นที่หมู่บ้านกะเหรี่ยงบางกลอย อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ ในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ตรวจสอบปัญหาการอพยพชุมชนกะเหรี่ยงและปัญหาความขัดแย้งกับเจ้าหน้าที่รัฐ

ศาสตราจารย์ ดร. อมรา พงศาพิชญ์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และนายชาติชาย สุธงศาเดช เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้การต้อนรับ MR. PHILIP CALVERT เอกอัครราชทูตแคนาดา ประจำประเทศไทยและคณะ ในการเข้าพบและหารือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุมสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้จัดประชุมเพื่อประสานความร่วมมือระดับนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนกับสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ ณ โรงแรมสุโขทัยแกรนด์ แอนด์ คอนเวนชันเซ็นเตอร์ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี โดยมี นายวีรวิทย์ วีรวิทย์ รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นประธานในการประชุม และมีผู้บริหารมหาวิทยาลัยในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๗ มหาวิทยาลัย เข้าร่วมการประชุม ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

กสม. เยี่ยมผู้ถูกกักตัวตามกฎอัยการศึก

สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้ติดตามสถานการณ์การเมืองด้วยความห่วงใย ที่อาจเกิดเหตุการณ์ที่ไม่เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน หรือเหตุการณ์ที่นำไปสู่ความรุนแรง ต่อมา ได้มีการยึดอำนาจการปกครองโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และประกาศกฎอัยการศึกบังคับใช้ทั่วประเทศ โดยในภายหลัง คสช. ได้มีคำสั่งให้บุคคลเข้ารายงานตัว และมีการกักตัวบุคคลไว้ กสม. มิได้นิ่งนอนใจ โดยมีความห่วงใยเป็นอย่างยิ่งว่าอาจจะมีการกระทำที่ไม่เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน ดังนั้น กสม. ได้มีการแบ่งการดำเนินการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนออกเป็น ๒ ส่วน คือ (๑) การดำเนินการโดยคณะอนุกรรมการด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง เพื่อตรวจสอบข้อมูลและข้อเท็จจริงตามที่ผู้ร้องเรียน และ (๒) การดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติภายใต้คำสั่งคณะทำงานเยี่ยมผู้ถูกกักตัวตาม กฎอัยการศึก

กับ กสม. ในการเข้าเยี่ยมผู้ถูกกักตัวและการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ คณะทำงานฯ นำโดย **นายชรรค์ชัย คงเสน่ห์** รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้เข้าเยี่ยมผู้ถูกกักตัว สถานที่กักตัว และเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่กักตัว ในส่วนกลาง โดยมีคณะผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศร่วมสังเกตการณ์ด้วย ในโอกาสนี้ **พลตรี พลาวุฒิ กลับเจริญ** เจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารบก และคณะให้การต้อนรับ โดยกล่าวด้วยว่าการเชิญตัวบุคคลนั้นมีเจตนาเพื่อให้มีการปรับทัศนคติ ทบทวนบทบาทตนเอง และเชิญชวนร่วมมือกันในเรื่องที่คิดเหมือนกันต่อความห่วงใยประเทศ ทั้งนี้ ได้มีการชี้แจงแนวทางการกักตัวและได้อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติต่อผู้ถูกกักตัว จากนั้นได้พูดคุยกับอดีต ผู้ถูกกักตัว จำนวน ๓ ราย และได้นำคณะเข้าเยี่ยมสถานที่กักตัวตัว พร้อมทั้งได้พบสอบถามผู้ที่อยู่ระหว่างการถูกกักตัว

สำหรับการดำเนินการของ กสม. ที่ผ่านมา ได้มีการเข้าพบผู้อำนวยการศูนย์ปรองดองและสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป (ศปป.) ณ กองบัญชาการกองทัพไทย ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ

ในวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ นำโดย **นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานอนุกรรมการด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง และ **นายชรรค์ชัย คงเสน่ห์** รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะหัวหน้าคณะทำงานฯ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และแสดงเจตนารมณ์ในการเข้าเยี่ยมผู้ถูกกักตัว เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และสถานที่กักตัว ซึ่ง ศปป. ได้ชี้แจงถึงความจำเป็นในการยึดอำนาจการปกครองของ คสช. ว่าเพื่อลดความขัดแย้งและความสูญเสียของประชาชน โดยการดำเนินการภายหลังการยึดอำนาจ ได้ตระหนักถึงหลักสิทธิมนุษยชน และจะดำเนินการเฉพาะที่จำเป็น ทั้งนี้ มีความยินดีให้ความร่วมมือ

จำนวน ๒ ราย ซึ่งจากการเยี่ยมสถานที่และซักถามผู้เกี่ยวข้องและผู้ถูกกักตัว ทราบว่าทุกรายได้รับการปฏิบัติที่ดี ไม่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนแต่อย่างใด และการจัดการสภาพที่พักมีความเหมาะสม

ในวันเดียวกัน **นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะอนุกรรมการด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง และคณะ ได้เข้าเยี่ยมและเก็บข้อมูลการควบคุมตัวและข้อมูลอื่นๆ จากผู้ถูกควบคุมในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยได้รับความร่วมมือจาก นายสรสิทธิ์ จงเจริญ ผู้บัญชาการเรือนจำต่อการให้ผู้ถูกควบคุมพบและให้ข้อมูลต่อคณะเป็นอย่างดีเช่นเดียวกัน

ทั้งนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะได้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่องทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด เพื่อเป็นการเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอันเกินความจำเป็นภายใต้การประกาศใช้กฎหมายพิเศษ และจะได้จัดทำเป็นรายงานสรุปผลการเข้าเยี่ยมผู้ถูกกักตัวตามกฎอัยการศึกเพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะต่อไป

กสม. จัดสัมมนา “ไทย ที่พักพิง ผู้อพยพ หนีภัยสงคราม ผู้แสวงหาที่ลี้ภัย”

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย

เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานอนุกรรมการด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง จัดสัมมนาหัวข้อ “ไทย ที่พักพิง ผู้อพยพหนีภัยสงคราม ผู้แสวงหาที่ลี้ภัย” ณ โรงแรมเซนจูร์ปาร์ค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอปัญหาการเข้าถึงสิทธิของผู้แสวงหาที่ลี้ภัยจากประเทศเพื่อนบ้านและการส่งกลับตามหลักสิทธิมนุษยชน และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตามประเด็นสิทธิทางการเมืองและสิทธิพลเมือง ในระหว่างภาคประชาสังคมกับหน่วยงานที่ประสานความร่วมมือในการปกป้องคุ้มครองสิทธิของกลุ่มผู้แสวงหาที่ลี้ภัย ที่เสี่ยงต่อการถูกละเมิดในท้องถิ่น เรือนจำ และค่ายพักพิง โดยมีวิทยากรประกอบด้วย นายแพทย์อนันตชัย ไทยประทาน สมาคมจันทร์เสี้ยวการแพทย์และสาธารณสุข นายอิสมาแอล หมัดอะด้า เครือข่ายช่วยเหลือโรฮิงญาแห่งประเทศไทย พล.ต.ธัชชัย ปิตะนิละบุตร ผู้บังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๒ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง Mr. Bijaya Rajbhandari Unicef Thailand นางสาวนีย์ ไข่มพัตร์ รองอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ แพทย์หญิงชินธิยา หม่อง แม่ตาวคลินิก นายพรชาต บุนนาค รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ นายสุรพงษ์ กองจันทึก สภาทนายความ อ.ดร.มาลี สิทธิเกรียงไกร ศูนย์ศึกษาชาติพันธุ์และการพัฒนา Ms. Christine Petrie VICE CHAIRPERSON, CCSIPT Ms. Maria Corinna Miguel-Quicho Senior Protection Officer, UNHCR และนายอภิรักษ์ สุคนธาภิรมย์ ณ พัทลุง ผู้อำนวยการกองการสังคม กรมองค์การระหว่างประเทศ

ทั้งนี้ นายชาติชาย สุธาภิบาล เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวรายงานถึงการ จัดสัมมนาครั้งนี้ว่า เป็นผลสำเร็จมาจากการทำงานด้านการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนควบคู่ไปกับการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์ของคณะอนุกรรมการสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง โดยประเทศไทยมีผู้เข้ามาอาศัยพลัดถิ่นเป็นจำนวนมาก การที่บุคคลเหล่านี้เข้ามาอยู่ในประเทศไทยในแต่ละยุคด้วยสาเหตุและปัจจัยแตกต่างกัน การแก้ไขปัญหาให้ครอบคลุมในทุกมิติ

จึงมีจำเป็นอย่างยิ่ง การส่งกลับประเทศต้นทางหรือส่งต่อไปยังประเทศที่ ๓ จึงต้องยึดหลักสิทธิมนุษยชน

ศาสตราจารย์ ดร. อมรา พงศาพิชญ์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวเปิดการสัมมนาในครั้งนี้โดยกล่าวถึงประสบการณ์ดูแลผู้ลี้ภัยหรือผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในกระบวนการของ UNHCR โดยการเริ่มทำงานเกี่ยวกับเขมรอพยพตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ร่วมกับ ข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ (UNHCR) ทำสำมะโนครัวประชาชนในค่าย เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้ายไปประเทศที่ ๓ หรือ กลับประเทศต้นทางในปี ๒๕๓๕ เกิดองค์การบริหารชั่วคราวแห่งสหประชาชาติในกัมพูชา United Nations Transitional Authority in Cambodia; UNTAC เพื่อส่งคนกลับเพราะเหตุการณ์ในกัมพูชาได้สงบแล้ว และการได้ไปเรียนรู้ภายหลังการส่งคนกลับทำให้เกิด NGOs ขึ้นมากมายในกัมพูชา มีนโยบายที่จะดึงตัวเขมรแดงกลับเข้าสู่สังคมเดิม ทั้งนี้หวังว่าจากประสบการณ์นี้จะช่วยจุดประกายให้มองเห็นอนาคตของการแก้ปัญหาต่าง ๆ ต่อไป

นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานอนุกรรมการด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ปาฐกถาเรื่อง “สถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนผู้อพยพหนีภัยสงคราม ผู้แสวงหาที่ลี้ภัยในห้วงเวลาที่ผ่านมานี้” กล่าวว่า การทำงานของอนุกรรมการสอดคล้องต่อสถานการณ์สากล ในวันที่ ๒๐ มิถุนายน เป็นวันผู้ลี้ภัยสากล ซึ่งสากลยอมรับว่า ปัญหาผู้ลี้ภัย ปัญหาผู้แสวงหาที่พักพิงเป็นปัญหาของพลเมืองของโลก ไม่ว่าจะในประเทศไหน ศาสนาใด วัฒนธรรมใดคือคนที่เปราะบางในประชากรโลก แนวคิดของการจัดการที่จะลดและป้องกันไม่ให้มีปัญหาของผู้ลี้ภัย ผู้แสวงหาที่พักพิงจะต้องมีความร่วมมือของนานาประเทศ โดย ๕ ปีที่ทำงานในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) สิ่งที่จะทำให้การละเมิดสิทธิมนุษยชนยุติลงได้จะต้องแก้ไขเชิงนโยบาย และกฎหมาย ทั้งนี้ปัญหาอพยพเกิดขึ้นกับปัจจัย ๒ อย่าง คือ

- ๑) การไม่เข้าใจความหลากหลายในชาติพันธุ์ เช่น กรณีการมีกฎหมาย หรือนโยบายในการจัดการที่สังคมไทย และรัฐไทย ยังให้ความสำคัญเรื่องเขตแดนและความมั่นคงของรัฐ ถ้าใครล่วงล้ำเขตแดนถือว่าเป็นภัยความมั่นคงจะถูกจับ การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมไม่เหมือนด้านสิทธิมนุษยชน มนุษยธรรมคือการมอบให้คนที่ต่ำต้อยกว่า เรื่องของเขตแดนต้องถูกทับด้วยเรื่องของหลักการสิทธิมนุษยชน ความเป็น

ประชาคมอาเซียนต้องมองลึกถึงเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ที่จะทำให้ความเป็นประชาคมอาเซียน เกิดประโยชน์ต่อประชาชน ถ้ามองเรื่องความมั่นคงอย่างเดียวโอกาสที่จะเกิดการละเมิดสูงมาก

๒) นโยบายหรือกฎหมายที่มีปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย และใช้ พ.ร.บ.ตรวจคนเข้าเมืองเป็นเครื่องมือในการจัดการ ซึ่งไม่ได้ดูในข้อจำกัดของกฎหมายนี้ จากการทำงานที่ผ่านมาของ กสม. จะพบความไม่เข้าใจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคง และกระทรวงมหาดไทย ในการยอมรับและแก้ไขกฎหมายให้เหมาะสมต่อสถานการณ์ปัจจุบัน จากผลการวิจัยของ ดร. จตุรงค์ บุญยรัตนสุนทร พบว่าปัญหาเรื่องการจัดการที่ยืดเยื้อเรื่องหลักสิทธิมนุษยชนต่อผู้ลี้ภัยผู้อพยพ แม้ว่าประเทศไทยไม่ได้ยอมรับในอนุสัญญาผู้ลี้ภัย แต่ได้ยอมรับในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ที่ยังไม่บังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามข้อตกลงอันเป็นพันธสัญญาระหว่างประเทศ ปัญหาเรื่องการบังคับใช้กฎหมายที่ยังไม่เข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชน พบว่าการอพยพของชาวโรฮิงญาที่เข้ามาเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง แต่สถานที่ที่มีจำกัด ครอบครัวยากจนแออัดกัน ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิของการมีชีวิตในการมีครอบครัว อำนาจของรัฐมนตรีที่จะมีนโยบายในการจัดการที่פקพิงชั่วคราวที่ดีกว่าตรวจคนเข้าเมืองยังไม่เกิดขึ้น เพราะกลัวว่าคนจะเข้ามามากขึ้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่ ในการเสนอแนะนโยบายและกฎหมาย ผู้อพยพจากภัยสงคราม และผู้แสวงหาที่พำนักจะมีข้อเสนอให้รัฐบาลไทยมองเห็นในเรื่องกฎหมายและต้องมองเห็นในระดับภูมิภาค เพราะปัญหาผู้ลี้ภัยผู้ลี้ภัยต้องแก้ปัญหาระดับภูมิภาค กฎหมายจะต้องยึดหลักสำคัญ คือ ๑) การบังคับใช้กฎหมายที่คำนึงถึงสังคมที่มีความหลากหลายในเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม มองถึงภาระหน้าที่และการทำงานร่วมกับองค์กรนานาชาติต่าง ๆ ให้มีนโยบายที่ชัดเจน ๒) กระบวนการในการทำงานด้านกฎหมายกับสังคม จะต้องมีความเข้าใจและออกกฎหมายให้เข้ากับสังคมได้ กฎหมายต้องเกิดความเป็นธรรม ซึ่งต้องทำกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และผู้บริหารบ้านเมืองได้รับรู้ในความเดือดร้อนจึงจะสามารถออกกฎหมายที่เป็นธรรมได้ การใช้กฎหมายตรวจคนเข้าเมืองจัดการกับปัญหานี้ไม่เพียงพอ ต้องปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

บรรยายพิเศษเรื่อง “บทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ”

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย

วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ นายชรรค์ชัย คงเสน่ห์ รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับเชิญจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม เพื่อเป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อ “บทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ” ในโครงการฝึกอบรมหลักสูตรสิทธิมนุษยชน สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐ (หลักสูตรสิทธิมนุษยชนระดับอำนวยการ) ณ โรงแรมเอปี่นา แฮร์รี่ โดยมีผู้เข้ารับการอบรมมาจากหน่วยงานราชการต่าง ๆ

นายชรรค์ชัยฯ บรรยายให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจถึงกระบวนการที่เป็นมาในเรื่องสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค ซึ่งหลังจากเหตุการณ์สงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้มีการจัดทำปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนขึ้นถือเป็นปรัชญาในเรื่องสิทธิมนุษยชนฉบับแรกของสหประชาชาติ จากนั้นได้บรรยายถึงสถานการณ์ของ กสม. บทบาทอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ได้แก่ การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและเสนอมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน การเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อเป็นการปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน รวมถึงอำนาจหน้าที่ที่เพิ่มขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ คือ การเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญและศาลปกครอง และการฟ้องคดีแทนผู้เสียหายต่อศาลยุติธรรม

นายชรรค์ชัยฯ ได้สรุปทำความเข้าใจต่อผู้เข้ารับการอบรมว่า การทำงานของ กสม. มิได้เป็นฝ่ายตรงข้ามกับเจ้าหน้าที่รัฐ เพราะอำนาจหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของ กสม. คือการประสานทำงานร่วมกับหน่วยงานราชการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมและความมั่นคงของชาติด้วย

มติ กสม. ชี้กรณีย์มหาวิทยาลัยไม่อนุญาตให้นักศึกษา ที่มีเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิดแต่งกาย ตามเพศที่ตนเลือกเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย

ในการประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) พิจารณาคำร้องขอความเป็นธรรมของนักศึกษาที่มีเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิดในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง กรณีผู้ร้องมีเพศกำเนิดเป็นชายแต่ดำเนินชีวิตหรือเพศวิถีเป็นหญิง ซึ่งในระหว่างศึกษาได้แต่งกายเป็นหญิงตั้งแต่ปีการศึกษาที่ ๒ จนกระทั่งจบการศึกษา และเตรียมเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร แต่ทั้งนี้มหาวิทยาลัยไม่อนุญาตให้แต่งกายเป็นบัณฑิตหญิงในการเข้าร่วมพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าเป็นการจำกัดสิทธิและลดทอนสิทธิเสรีภาพ ทำให้ได้รับผลกระทบทางจิตใจ

กสม. ได้พิจารณาและมีมติเห็นว่า การที่มหาวิทยาลัยไม่อนุญาตให้นักศึกษาที่มีเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด (Transgender) แต่งกายตามเพศสภาพในการเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรโดยอ้างเหตุผลว่าเป็นการขัดต่อระเบียบและแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัยที่กำหนดเครื่องแต่งกายในงานพิธีพระราชทานปริญญาบัตรสำหรับบัณฑิตชายและบัณฑิตหญิงทุกระดับโดยให้เป็นไปตามเพศชายหรือเพศหญิงตามที่กฎหมายรับรองนั้นถือเป็นการปฏิบัติที่ไม่เคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และละเมิดสิทธิมนุษยชน

กสม. ได้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้มหาวิทยาลัยพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการแต่งกายของนักศึกษาที่มีเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด โดยให้กำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ทั้งในเรื่องการแต่งกายเข้าเรียน การเข้าสอบ ตลอดจนการเข้าร่วมพิธีพระราชทานปริญญาบัตร เมื่อสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมการเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลให้เป็นไปตามหลักการสิทธิมนุษยชนต่อไป

รู้จัก รักสิทธิ ไม่ละเมิดสิทธิ

กรุณาส่ง

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตเลขที่ ๙/๒๕๕๒
ปณ.ศ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หากต้องการข้อมูล หรือมีข้อแนะนำหรือบอกรับมุมมองสิทธิ ฟรี ! ติดต่อ :

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๐๐, ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๐๐ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๗๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ promotenetwork @ nhrc.or.th หรืออ่าน มุมมองสิทธิ ได้ที่ www.nhrc.or.th